

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci žalobce **L. V.**, nar. ..., trvale bytem D. K. n. L. 4, Ž. 103, zast. zákonnou zástupkyní L. V., nar. ..., doručovací adresa tamtéž, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR**, Praha 2, Na Poříčním právu 1, o příspěvek na péči, k žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 7. 2016, čj. MPSV-2016/158385-918

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 25. 7. 2016 zamítl žalovaný správní orgán odvolání žalobce proti rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Hradci Králové ze dne 11. 3. 2016, který mu byl odejmut od 1. 4. 2016 příspěvek na péči.

V žalobě je namítána nezákonnost a nesprávnost vydaného rozhodnutí, s tím, že při posuzování zdravotního stavu žalobce nebyly zpracovány žádné aktuální lékařské zprávy, týkající se jeho onemocnění. Posudkový lékař sice uvedl, že se jedná o žalobce o vrozenou nesnášenlivost lepku (celiakii) s nutností dodržovat dietu, avšak ostatní doložená zdravotní postižení jsou méně významná při hodnocení posudkových kritérií ve věci přiznání příspěvku na péči. Žalobce se však s ohledem na své postižení nemůže stravovat ve školní jídelně ani v jiných stravovacích zařízeních a je nucen si předem připravenou stravu nosit z domova, což pro jeho matku vyžaduje značnou přípravu i časovou náročnost. Je velice omezen ve výběru jídel, nemůže si dopřát to, na co má chuť a co běžně jedí jeho vrstevníci, nucená

strava mu mnohdy vadí. Někdy si i stěžuje po jídle na bolesti břicha a častější stolici. Bezlepková strava tak žalobce značně omezuje v běžném životě, neboť se nemůže zúčastňovat běžných aktivit, jako spolužáci, toto je pro něho stresující. Jedná se např. o školní výlety, letní tábory, lyžařské výcviky, fotbalová soustředění, výměnné pobyty apod. Vysvětlit toto žalobci je pak náročné a vyčerpávající i pro jeho matku. Využití dietního stravování není možné, neboť jiné školní stravovací zařízení v místě bydliště bezlepkovou stravu nevaří. V zájmu objektivního posouzení tak je vypracování nového posudku o zdravotním stavu žalobce a vyhodnocení stupně jeho závislosti. Je navrhováno zrušení napadeného rozhodnutí a přiznání příspěvku na péči s účinností od 1. 4. 2016.

Z písemného vyjádření žalovaného ze dne 11. 10. 2016 plyne, že v odvolacím řízení posuzovala zdravotní stav žalobce Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí ve složení posudkového lékaře a odborného lékaře z oboru pediatrie. Bylo vycházeno ze spisové dokumentace úřadu práce, včetně záznamu ze sociálního šetření, posudkového spisu lékařské posudkové služby, zdravotní dokumentace a zdravotních nálezů. S žalobcem byl proveden pohovor odborným pediatrem. Komise konstatovala věk 11 let a 11 měsíců, postižení celiakií, chudokrevností pro nedostatek železa, lehkou dalekozrakost a příčným plochonožím. Z vyjádření žalobce vyplynulo, že mu vadí nucená strava pro nesnášenlivost lepku, zdravotní potíže neudával. Ostatní diagnózy považovala PK za méně významné, konstatovala nezvládání jedné potřeby, a to stravování. Vzhledem k náročnosti přípravy dietního stravování je tato péče hodnocena jako mimořádná. K uváděným aktivitám pak konstatovala, že tyto nemají charakter aktivit každodenních, spíše se jedná o výjimečné, provozované několikrát do roka. Komise tyto hodnotila z hlediska mimořádnosti péče a konstatovala, že s ohledem na věk žalobce a charakter uváděných aktivit není důvod pro uznání nezvládnutí této potřeby. Žalobce je žákem základní školy, je schopen navazovat kontakty s vrstevníky, dodržovat denní režim, není limitován psychickým ani fyzickým onemocněním. Ani uznání této potřeby by však k posudkovému závěru nepřispělo, neboť první stupeň závislosti předpokládá nezvládnutí nejméně tří základních životních potřeb. Nutnost dietního stravování je součástí potřeby stravování, nikoliv péče o zdraví, což řešil Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí sp. zn. 4 Ads 75/2014. K rozdílu mezi současným a dřívějším posouzením se komise vyjádřila, zejména s ohledem na věk žalobce a nutnost mimořádné péče. Finanční náročnost dietních opatření a psychická náročnost dodržování dietních opatření ze strany rodičů jsou okolnosti jistě závažné, tyto však nemohou mít vliv na posudkové hodnocení. Žalovaný považuje napadené rozhodnutí za souladné s právními předpisy, podkladový posudek PK za úplný a přesvědčivý, hodnotící zdravotní stav žalobce ve vztahu ke zvládání základních životních potřeb věcně správně, navrhuje proto zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.) a konstatoval, že žádná pochybení v průběhu správního řízení a v napadeném rozhodnutí neshledal. Ve svém rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.). Soud se souhlasem účastníků řízení rozhodl ve věci bez nařízení jednání (§ 51 odst. 1 zákona č. 150/2001 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.).

Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, upravuje podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci. Podmínky nároku na příspěvek na péči vycházejí z ust. § 7, kde je uvedeno, že příspěvek na péči se poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby a nárok na něj mají osoby, uvedené v § 4 odst. 1, které z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebují pomoc jiné fyzické osoby při zvládnutí základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8, pokud jim tuto pomoc poskytuje osoba blízká nebo asistent sociální péče uvedený v § 83, nebo poskytovatel sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb...

Dle § 8 odst. 1 cit. zákona se osoba do 18 let věku považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve

- a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládnout tři základní životní potřeby,
- b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládnout čtyři nebo pět základních životních potřeb,
- c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládnout šest nebo sedm základních životních potřeb,
- d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládnout osm nebo devět základních životních potřeb,

a vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby.

Z ust. § 9 odst. 2 cit. zákona plyne, že schopnost zvládnout základní životní potřebu uvedenou v písm. h) (péče o zdraví), se hodnotí ve vztahu ke konkrétnímu zdravotnímu postižení a režimu stanovenému ošetřujícím lékařem. Z odst. 4 plyne, že při hodnocení schopností zvládnout základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládnout základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplyvá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Odst. 5 tohoto předpisu upravuje uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě tak, že musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládnout základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku. Konečně § 10 tohoto zákona uvádí, že u osoby do 18 let věku se při hodnocení schopnosti zvládnout základní životní potřeby podle § 9 odst. 1 a při hodnocení potřeby mimořádné péče porovnává rozsah, intenzita a náročnost péče, kterou je třeba věnovat posuzované osobě se zdravotním postižením, s péčí, kterou je třeba věnovat zdravé fyzické osobě téhož věku. Při stanovení stupně závislosti u osoby do 18 let věku se nepřihlíží k potřebě péče, která vyplývá z věku osoby a tomu odpovídajícímu stupni biopsychosociálního vývoje. Mimořádnou péčí se rozumí péče, která svým rozsahem, intenzitou nebo náročností podstatně přesahuje péči poskytovanou osobě téhož věku.

Bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení pak stanoví vyhláška č. 505/2006 Sb. v platném znění. Schopnost osoby zvládat základní životní potřeby se pro účely stanovení stupně závislosti hodnotí podle aktivit, které jsou pro jednotlivé základní životní potřeby vymezeny v příloze č. 1 k této vyhlášce. V § 1 je dále uvedeno, že schopnost osoby zvládat základní životní potřeby pro účely stanovení stupně závislosti se hodnotí v přirozeném sociálním prostředí a s ohledem na věk fyzické osoby, při hodnocení zvládat základní životní potřeby se hodnotí tělesné struktury, tělesné funkce duševní, mentální, smyslové, oběhové, dechové, hematologické, imunologické, endokrinologické, metabolické, zažívací, vylučovací, neuromuskuloskeletální, včetně hrubé a jemné motoriky a funkce hlasu, řeči a kůže, a to ve vztahu k rozsahu a tíži poruchy funkčních schopností. Za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Ustanovení § 2a cit. vyhlášky pak upravuje řečené v tom smyslu, že pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Příloha č. 1 předpisu pak upravuje vymezení schopností zvládat jednotlivé základní životní potřeby. **Základní životní potřeba osobní aktivity je zvládána**, pokud je osoba schopna vstupovat do vztahů s jinými osobami, stanovit si a dodržovat denní program, vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí, jako např. vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti.

Ze správního spisu vyplývá, že žádost o příspěvek na péči byla podána 20. 9. 2013, bylo provedeno sociální šetření, posudkový závěr shledal potřebu poskytování pomoci u stravování, péče o zdraví a osobních aktivit, s tím, že z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není žalobce schopen zvládat samostatně tři základní životní potřeby a vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby. V prosinci 2015 bylo provedeno opětovné sociální šetření, na základě zaznamenaných skutečností pak posudková lékařka OSSZ Trutnov dospěla k závěru, že žalobce již nezvládá bez pomoci druhé fyzické osoby pouze základní životní potřebu péče o zdraví. Podmínky pro příspěvek na péči tedy nebyly splněny. Rozhodnutím orgánu I. stupně ze dne 11. 3. 2016 byl příspěvek na péči od 1. 4. 2016 odejmut. Z posudku PK MPSV ČR Hradec Králové ze dne 16. 6. 2016 plyne, že u žalobce se jedná o vrozenou nesnášenlivost lepku (celiakie) s nutností dodržovat dietu, chudokrevnost při nedostatku železa, lehkou dalekozrakost a příčné plochonoží. PK hodnotila veškerou zdravotní dokumentaci žalobce, provedla s ním a jeho matkou pohovor a uzavřela, že s ohledem na věk posuzovaného zjišťuje z medicínského hlediska jako nezvládanou základní životní potřebu, potřebu stravování. Zbývající základní životní potřeby není důvod hodnotit jako nezvládané, neboť žalobce nemá těžké postižení hybnosti končetin ve smyslu jejich ochrnutí ani těžké omezení rozsahu hybnosti nosných kloubů, nejedná se o funkční ztrátu dolních končetin, závažné postižení zraku stupně praktické nevidomosti ani sluchu stupně praktické nedoslýchavosti, jeho psychický stav je přiměřený věku. Pomoc při uznané

základní životní potřebě s ohledem na doložená dlouhodobá postižení zdravotního stavu je hodnocena jako mimořádná.

Krajský soud po přezkoumání věci konstatoval, že z ust. § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách plyne, že osoba do 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři základní životní potřeby. Takový stav však u žalobce objektivně zjištěn nebyl, jeho volnočasové aktivity, citované v žalobě, nejsou skutečně aktivitami každodenními, avšak i kdyby jimi byly, ani tak by žalobce nesplnil podmínku tří potřebných samostatně nezvládaných základních životních potřeb, neboť žalovaný správně citoval judikaturu Nejvyššího správního soudu co do hodnocení nutnosti dietního stravování v základní životní potřebě stravování. Žalobním námitkám tak krajský soud nemohl vyhovět, i když zcela chápe všechny těžkosti, které každodenní život žalobce jeho onemocnění provází. Vzhledem k učiněným závěrům pak soudu nezbylo, než žalobu jako nedůvodnou zamítnout, s odkazem na ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.

Výrok o náhradě nákladů řízení vyplývá z ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když ve věci úspěšný žalovaný správní orgán žádnou náhradu nákladů řízení nežádal.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 24. říjen 2017

JUDr. Jana Kábrtová, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
J. L.